

Intensieve veehouderij, hoog tijd voor debat!

Verslag van de bijeenkomst 16 april 2011, In de Roos, Den Bosch

Inleiding

De intensieve veeteelt is naast een bron van voedsel voor veel mensen een bron van overlast. Op sommige plaatsen veroorzaakt de sector zelfs gezondheidsschade door bijvoorbeeld de Q-koorts. Toch worden de stallen groter en nemen de aantallen dieren per bedrijf steeds verder toe. Bleker heeft een maatschappelijk debat aangekondigd over de ontwikkelingen in het buitengebied. Het is van groot belang dat de burgers die in het buitengebied leven en ervaring hebben met de problematiek (en de schoonheid) van het buitengebied hun stem laten horen. Samen kan dit efficiënter en effectiever dan alleen. Leefmilieu organiseerde daarom samen met de Stichting Openbare Ruimte deze middag in Den Bosch met als doel een eerste stap te zetten in het bundelen van krachten van alle actieve burgers en burgergroepen uit het buitengebied.

Onderzoek 'Risico's van zoönosen voor de Nederlandse maatschappij'.

Sjoerd Schettema, student Universiteit Utrecht

Leefmilieu heeft studenten van de Universiteit Utrecht in februari gevraagd op een rijtje te zetten of er ook andere ziekten door de intensieve veehouderij veroorzaakt worden en welke risico's daar voor de omgeving aan verbonden zijn. Op 16 april in Den Bosch presenteerden zij in het kort de uitkomsten van hun onderzoek.

Zoönosen zijn infectieziekten die van dier op mens kunnen overgaan: mensen worden ziek door dierenziekten, terwijl het dier zelf niet veel verschijnselen van de ziekte hoeft te vertonen. Een bekend voorbeeld van zo'n zoönose is de Q-koorts. Zoönosen kunnen verspreid worden door direct contact met een besmet dier, of ze kunnen zich verspreiden door fijn stof in de lucht (bijvoorbeeld de Q-koorts) of door hand-mondcontact na contact met besmette mest (bijvoorbeeld *Toxoplasma gondii*). Een andere manier van verspreiding is via een vector, een besmet dier dat zelf niet ziek is, maar drager is van de ziekte (bv. ziekte van Lyme)

De studenten probeerden in hun verhaal de vraagstelling en zorg van de vereniging te relativeren. Ze vergeleken de zoönosen daarom met ziekten zoals de ziekte van Lyme die door teken in sommige bosgebieden wordt overgedragen. De risico's verschillen sterk per zoönose, zo vertelden zij, maar de vectoren vormen in Nederland het grootste risico.

Anderzijds concentreerden ze zich op de mogelijke voordelen van megastallen met betrekking tot de verspreiding van zoönosen. Zij gingen daarbij uit van het "ideale" geval dat megastallen als een gesloten systeem functioneren en er sprake is van goede monitoring van de dieren. Zij concludeerden dan ook dat een veehouderij met een gesloten systeem het minste risico vormt voor omwonenden.

De honderd aanwezigen reageerden sceptisch op het onderzoek, ze stelden veel kritische vragen, met name over de mogelijkheid megastallen om te vormen tot gesloten bedrijven waaruit geen stofdeeltjes en bacteriën meer kunnen ontsnappen. Verder leek het de studenten ontgaan te zijn dat voor ziekten die voor de dieren geen of weinig ziekteverschijnselen geven, de monitoring door de veehouder op de gezondheid van zijn dieren niet afdoende is. Ook was er in hun onderzoek geen rekening gehouden met de mogelijkheid dat in een veedichte populatie veel sneller dierziekten zouden kunnen uitbreken.

De studenten zijn bedankt voor hun inzet, in de 10 weken dat het studieproject duurde hebben zij veel interessante informatie van zoönosen op een rijtje gezet. Om een helder beeld te krijgen van de werkelijke risico's van veehouderijen hierin, zal echter nog meer, specifiek onderzoek uitgevoerd moeten worden.

Het rapport en de presentatie zijn te vinden op de website van Leefmilieu www.leefmilieu.nl onder het kopje 'Leefbaar buitengebied'.

Ontwikkelingen in Megastallenpolitiek - Actie Megadossier

Sonja Borsboom, Megastallen-Nee

Sonja betoogt in haar presentatie dat het debat dat Bleker nu aankondigt in wezen al jaren gevoerd wordt. Alle betrokken bewoners en bewonersgroepen in het buitengebied, voeren al jaren gesprekken, acties en nemen juridische stappen om de problematiek onder de aandacht te brengen. Dit punt moet gemaakt worden en daarvoor is door aan aantal mensen de actie 'Megadossier' uitgedacht. Sonja licht deze actie toe.

Mogelijke inbreng in politieke debat

Valentijn Wösten, Wösten juridisch advies/Stichting openbare ruimte

Valentijn Wösten deed een oproep om landelijk de inbreng in het politieke debat vorm te gaan geven. Zijn bijdrage is hieronder in dit verslag opgenomen; dit dient ook als verslag van de workshop die Valentijn geleid heeft.

Geachte aanwezigen, bezorgde burgers in het buitengebied, en andere belangstellenden

Ik stel mij allereerst aan u voor: sinds 1999 voer ik een juridisch adviesbureau. En treedt hoofdzakelijk op namens omwonenden van veehouderijbedrijven die hun woonkwaliteit bedreigt zien. Vermoedelijk tot uw spijt kan ik u melden dat ik een overvloed aan werk heb. Maar, ook zeg ik daarbij: het zou mij niks spijten als uw zorgen over de veehouderij-opmars opgelost zou worden. Met deze overheid is het makkelijk nieuw werk te vinden.

In de eerste plaats dank voor uw vertrouwen om uw zaterdag te besteden aan het onderwerp van vanmiddag: leefkwaliteit en megastallen. Waarbij ook dank voor de organisatoren, Vereniging Leefmilieu. Voor de duidelijkheid: deze bijeenkomst vindt plaats zonder subsidie of enige bemoeienis van de overheid. En dat is belangrijk. Dat biedt de bijzondere gelegenheid om met mensen uit heel Nederland die in hetzelfde schuitje zitten, u te oriënteren op uw politieke mogelijkheden. Die gelegenheid is zelden beschikbaar.

Met een aantal van u heb ik ook persoonlijk kennis mogen maken. Op basis daarvan meen ik te kunnen zeggen dat er uiteindelijk nauwelijks verschil bestaat tussen de afzonderlijke verhalen.

Mijn verhaal voor vanmiddag is niet ingewikkeld. Ik hoef u niets te vertellen hoe de politieke verhoudingen liggen. De burgers in het buitengebied zitten politiek vaak in het verdomhoekje. Dat heeft u -vaak door schade en schande- ook zelf al mogen vaststellen.

Mijn bijdrage voor vanmiddag is vooral duidelijk maken dat veel beslissingen niet lokaal worden genomen, maar in Den Haag. En dat het zaak is dat u daar gehoord wordt.

Mijn verhaal wil ik graag beginnen met een brief die naar de heer Bleker gestuurd zou kunnen worden, onze staatssecretaris van megastallen.

Betreft: Maatschappelijk debat megastallen

Den Bosch, 20 april 2011

Geachte heer Bleker,

In Nederland hebben enkele honderdduizenden burgers, recreanten, landbouwers en melkveehouders het buitengebied te delen met enkele duizenden intensieve veehouderijbedrijven. Wij spreken u aan op uw wettelijk vastgelegde zorgplicht om een goede leefkwaliteit te waarborgen.

Wij worden regelmatig opgeschrikt door zorgwekkende bedrijfsplannen uit de intensieve veehouderijsector, waaronder die van megastallen. En ook u, mijnheer Bleker, blijkt zeer bezorgd. Om de gevolgen van de intensieve veehouderij beheersbaar te houden blijkt u een boekenplank vol beleid en regelgeving nodig te hebben. Wij noemen u bijvoorbeeld de Meststoffenwet, de Reconstructiewet, de Wet Ammoniak en Veehouderij, het Besluit Huisvesting, de Wet Geurhinder en Veehouderij, het Legkippenbesluit en het Varkensbesluit. Geachte heer Bleker, een Reconstructiewet om het ruimtelijke beleid van half Nederland op haar kop te zetten om de problemen met de intensieve veehouderij op te lossen? Waar is uw gevoel voor verhoudingen gebleven?

Dat u problemen heeft met de intensieve veehouderij is niet vreemd als wij weten dat Nederland ook het meest veedichte land ter wereld is. De vraag hierbij is uiteraard: is het werkelijk noodzaak om behalve een zeer dicht bevolkt land ook het meest veedichte land van de wereld te zijn, waarbij bovendien het merendeel wordt geëxporteerd? Zijn de verhoudingen ook hier niet flink uit het lood geslagen?

Uw problemen blijken zelf zo groot dat u een bij wet vastgelegde maximale productieruimte voor de veehouderij in het leven heeft geroepen. U (uw voorganger) heeft bij wet (Meststoffenwet) vastgelegd dat er zowel landelijk alsook regionaal geen varken en geen kip meer bij mag. Wij leven nu met 12 miljoen varkens en bijna 100 miljoen kippen in ons land. Die productierechten van dat aantal dieren blijken ook nagenoeg permanent te worden gehouden.

Maar dat is niet alles. het aantal IV-bedrijven is in de afgelopen jaren met duizenden afgenomen bij een gelijkblijvend aantal kippen en varkens. Dat brengt ons tot de schokkende conclusie dat in de afgelopen jaren alle dieren van de duizenden gestaakte veebedrijven zijn overgebracht naar de resterende bedrijven. Kan met deze informatie iemand nog werkelijk verbaasd zijn dat er megastallen zijn ontstaan? Laat ons hiermee in ieder geval afrekenen met de fabel dat de overheid het de sector moeilijk maakt om tot bedrijfsuitbreiding te komen.

Per 2015 dreigt het productieplafond bovendien te vervallen. De Nederlandse veestapel dreigt dan weer verder te kunnen toenemen. U heeft hier binnenkort een beslissing over te nemen.

Geachte heer Bleker: laat ons duidelijk zijn. In 2015 zullen niet meer kippen en varkens in Nederland toegestaan worden. In tegendeel. De veestapel dient dan ook te krimpen.

In de afgelopen jaren zijn tientallen burgergroepen actief geworden die zich zijn gaan keren tegen megastallen en landbouwontwikkelingsgebieden in hun directe leefomgeving. Veel burgers zijn daarbij tot ontstellende conclusies gekomen. De overheid bleek maar liefst ruim 130 gebieden (LOG's) aangewezen te hebben waar de IV-sector nagenoeg vrijspel krijgt. De honderdduizenden burgers in het buitengebied blijken in die besluitvorming nauwelijks gekend. Dat de oorspronkelijke bewoners buiten de deur zijn gehouden is inmiddels ook door evaluatieonderzoek bevestigd.

Maar er is meer. De overheid heeft bij wet vastgelegd dat in heel Nederland voor een aanzienlijk aantal woningen (voormalige agrarische bedrijfswoningen) een afstand van 50 meter tussen die woning en een varkensbedrijf met bijvoorbeeld een aantal van 10.000 varkens volstaat. Het is erger: het recht gebiedt u zelfs om een dergelijk bedrijfsplan te vergunnen, indien het zou worden aangevraagd. Wij wijzen naar uw artikel 3 lid 2 Wet geurhinder en veehouderij.

Die wet laat bovendien ruimte om een geurbelastingsnorm tot 35 OU/m³ bij omwonenden toe te

laten. Met uw milieunormen worden huizen rond veehouderijbedrijven eenvoudig onbewoonbaar gemaakt. Dit heeft niets meer te maken met het accepteren van de lasten van het wonen in het buitengebied. Uw Wet geurhinder en veehouderij deugt domweg niet, en dient daarom onmiddellijk te worden herzien.

De bezorgde burgers hebben voorts moeten vaststellen dat ingrijpend plannen in een vergevorderd stadium verkeerd om ruim 130 gebieden tot landbouwwontwikkelingsgebied te verklaren, zonder dat ook een goed onderzoek beschikbaar is naar de gezondheidsrisico's van het wonen en werken tussen uw megastallen. Inmiddels is enig onderzoek op dit punt gaande. Maar vele jaren te laat. Inmiddels zijn weer vele bedrijfsplannen door u vergund. En, veel gemeenten zijn inmiddels doende LOG's aan te wijzen in de bestemmingsplannen.

Besluitvorming over staluitbreiding dient naar ons oordeel per direct te worden gestaakt zolang geen duidelijkheid is over de gezondheidsrisico's. Dit dient zich dus niet te beperken tot megastallen. Een zotte beperking, aangezien we daarmee enkel verzanden in een nutteloze discussie over de definiëring van een megastal.

De bezorgde burgers hebben ook moeten vaststellen dat ruim 130 gebieden tot landbouwwontwikkelingsgebied zijn aangewezen, zonder dat in een passende regeling voor de bestaande bewoners is voorzien. Duizenden mensen lijden naar verwachten vele tienduizenden Euro's planschade. Hun bezit in de LOG's zal dramatisch in waarde afnemen. Hier dient daarom alsnog een passende regeling voor te worden opgesteld om betrokkenen schadeloos te stellen.

Geachte heer Bleker: met deze brief maken wij u enkele van onze zorgen kenbaar.

Aan de gijzeling van het buitengebied door de intensieve veehouderij-sector dient een einde te komen. Dit dient te worden bereikt langs twee wegen. Wij eisen een krimp van de veestapel. Daarnaast dienen de geldende vestigingsregels beter in overeenstemming te worden gebracht met de overige belangen in het buitengebied. Dit geldt in de eerste plaats voor de gezondheidsrisico's en de bescherming tegen geurhinder.

Wij zien een spoedige uitnodiging voor een nadere kennismaking graag tegemoet.

Namens het Platform Bezorgde Burgers Buitengebied,

Met de meeste hoogachting,

(...)

Tot zover dan de brief die mede namens u verstuurd zou kunnen worden.

Ik veronderstel dat een groot aantal van u de brief in grote lijnen wel zal zien zitten.

Toch betwijfel ik of het ook verstandig is om deze brief in deze vorm daadwerkelijk te versturen.

En ik zal u vertellen waarom.

Op het moment dat je in de politieke arena een te grote broek aantrekt, dan loop je ernstig het risico je positie te verspelen. Een politieke positie dient stukje bij beetje te worden opgebouwd. En daarvoor is een lange adem nodig. Indien deze brief verstuurd zou worden zonder dat daar ook een voldoende stevige club achter staat, die ook politici te woord staat, journalisten benadert, de achterban bedient, enzovoort, dan gaat de brief aan Bleker weinig opleveren.

De huidige politiek besluitvorming rond intensieve veehouderij is het gevolg van de bestaande politieke verhoudingen. Veel besluiten op lokaal niveau volgen uit kabinetsbesluiten. Zoals bijvoorbeeld de Reconstructiewet, Meststoffenwet, de Wet Geurhinder en Veehouderij en de Natuurbeschermingswet. Maar, zeker niet te vergeten: uw positie in het bestuursrecht. Ook uw procespositie wordt momenteel flink bedreigd. Er zijn heel concrete kabinetsplannen om uw toegang tot de rechter ingrijpend te beperken.

Bij uw gemeente kunt u op die punten nauwelijks resultaat bereiken. Dat uw politieke belangen op landelijk niveau tot op de dag van vandaag nauwelijks aan bod komen, is om de simpele reden dat die niet vertegenwoordigd zijn. Zo simpel werkt de politiek.

Velen van u zijn lokaal actief geworden. Sommigen van u ook met bijzondere creativiteit. Ik heb bijzondere taalvondsten mogen lezen met het woord 'LOG'. Bijvoorbeeld 'Link Op Gerda'. Met de komst van Bleker hebben we een probleempje: 'Link op Bleker'?

Sommigen van u hebben lokaal ook heel concrete successen geboekt. Megastallen-Nee en Vroomshoop geen Mesthoop zijn belangrijke trekkers geweest. Maar de belangrijkste beslissingen worden toch in Den Haag genomen. Zonder u niet ook landelijk te laten horen, blijft het als dweilen met de kraan open.

Veel feiten die u dwars zitten zijn bovendien vaak politiek volkomen onbekend. Dat maakt een artikelenreeks mogelijk zoals die momenteel in het NRC verschijnt, en waarvan u in de map een kopie aantreft. Sonja Borsboom van Megastallen-Nee is daarin als de gebeten hond neergezet. Dit kan enkel zolang de burgers in het buitengebied zich als politiek los zand presenteren, en veel cruciale feiten onderbelicht blijven.

Het voornaamste politieke pijnpunt is dat burgerwoningen in het buitengebied dikwijls ronduit negatief door de overheid wordt benaderd. De bescherming van uw leefkwaliteit kan naar mijn oordeel zonder meer belabberd worden genoemd. Ook omdat het in schril contract staat met de royale medewerking van de overheid die bedrijfsuitbreidingen worden geboden. De geurnormen zijn daarvan een hard voorbeeld. Je mag tegenwoordig blij zijn als je als burger wordt getolereerd in het buitengebied. Er zijn inmiddels ook al burgers in LOG-gebieden die door de gemeente uit hun huis worden gezet.

De concrete aanleiding om u vanmiddag uit te nodigen is het initiatief van staatssecretaris Bleker om een publiek debat over megastallen te organiseren. De lobby van de veehouderijsector is welhaast op militaire leest geschoeid. De meesten van u hoef ik daar niets over te vertellen.

Maar laten wij het beter hebben over uw eigen politieke positie. Het goede nieuws is dat uw politieke positie potentieel geweldig sterk is. U bent met honderdduizenden burgers in het buitengebied waar het om enkele duizenden IV-bedrijven gaat. U heeft bovendien een sterke potentiële partner aan de recreatiesector. En: ook veel landbouwers en melkveehouders zien de ontwikkelen met lede ogen aan.

Er kan veel veranderen. De argumenten om het politieke denken over het buitengebied gewijzigd te krijgen, liggen voor het oprapen. Maar dat gaat pas gebeuren, als er ook daadwerkelijk mensen georganiseerd opstaan. De burgers in het buitengebied zijn daarin zowel de eerste belanghebbenden, alsook de grootste en potentieel sterkste groep, mits zij zich ook georganiseerd laten horen.

Uw belangen zijn groot. Velen woont niet enkel graag in een prettige omgeving, maar hebben ook een hard financieel belang. Indien 5.000 mensen door de overheidsplannen elk afzonderlijk een schade van 100.000 euro dreigen te leiden, dan spreken wij over een financieel belang van een half miljard Euro. Dat lijkt mij voldoende om voor uit de stoel te komen om tot samenwerking te komen.

Om de aard van de problemen nog iets concreter te maken, noem ik enkele voorbeelden uit mijn praktijk.

In Alphen Chaam staat een voormalige agrarische bedrijfswoning, waarvan het bedrijf met ons belastinggeld is ontmanteld. Echter, de gemeente weigert de bestemming van die woning aan te passen aan de nieuwe situatie. Sterker nog, de gemeente is bezig die bewoners uit hun huis te zetten. Op de achtergrond in die zaak speelt de buurman van die woning die graag zijn bedrijf fors wil uitbreiden.

Zowel in Rucphen als in Veghel veroorzaakt een varkensbedrijf geweldig veel stankoverlast. Accuraat optreden tegen veehouders die de regels aan hun laars lappen, schittert door afwezigheid bij vrijwel elke gemeente. De ombudsman heeft daar recent een indrukwekkend kritisch rapport over geschreven.

In Deventer wordt op 30 meter afstand van een woning van de burelen een kippenstal met 50.000 legkippen toegestaan. En in Veghel wordt een kippenbedrijf met 100.000 legkippen op korte afstand van de bebouwde kom toegestaan.

In Horst aan de Maas wordt in een verwevingsgebied een megavarkensbedrijf toegestaan. En bestaan plannen voor de grootste megastal van Nederland. En, let op hoe dat politiek wordt verkocht: omdat er ook een slachterij wordt gepland naast de kippenstal, hoeven de vleeskippen niet meer op transport. Dat heet een investering in dierenwelzijn.

Ik hoop dat ik u met dit verhaal de noodzaak tot meer samenwerking duidelijk heb gemaakt.

Dank voor uw aandacht

Er ligt een lange lijst met onderwerpen te wachten om opgepakt te worden.

- Veebedrijven liggen direct naast elkaar en hebben dezelfde eigenaar, maar toch ziet de overheid ze niet als één bedrijf. Met als gevolg dat ook de milieueffecten niet gezamenlijk wordt beoordeeld.

- Een MER-beoordeling valt zonder twijfel vrijwel altijd negatief uit. De overheid vindt een MER vrijwel altijd overbodig.
- De overheid geeft ruim baan aan de salamtactiek, waarbij een vergunning in stukjes wordt aangevraagd, zodat de MER-drempelwaarde wordt onderschreven.
- De milieurapporten voor geur, geluid en fijnstof bevatten regelmatig fouten.
- De handhaving bij agrarische bedrijven is regelmatig een drama.
- De procespositie van omwonenden wordt stevig uitgehold.

Welke politieke vragen zijn er te stellen?

- Is het mogelijk om een debat te voeren met de veehouderijsector waarbij de feiten centraal staan?
- Bij welke bedrijfsomvang kan -gezien de externe financiering- nog gesproken worden van een gezinsbedrijf?
- Hoeveel veebedrijven moeten -gezien hun schuldenlast- beschouwd worden als eigendom van de banken?
- Wat is de rol van externe financiers in de veehouderij?
- Wat is rol van veevoederfabrikanten in de veehouderij?
- Hoeveel van de dierproductierechten van de veehouder is als onderpand in handen van derden gegeven?
- Hoeveel bedrijven zijn gedwongen om uit te breiden omdat zij het hoofd in het verleden in een financiële strop hebben gelegd, en nu geen andere uitweg zien dan zich nog verder aan de eisen van externe financiers uit te leveren?
- Hoe vaak zitten agrarische organisaties met de minister of topambtenaren aan tafel?

Na dit betoog van Valentijn zijn er verschillende gespreksgroepen gevormd om tot diverse lijnen van aanpak te komen. De onderwerpen van deze gespreksgroepen waren:

- Intensieve veehouderij en gezondheid
- Geur
- Planschade
- Ruimtelijke ordening
- Politieke inbreng
- MER
- Actie MEGA-dossier
- Algemeen

Van een aantal van deze gespreksgroepen is een kort verslag gemaakt, deze staan hieronder weergegeven.

Intensieve veehouderij en gezondheid

Gert van Dooren, Vereniging Leefmilieu Veghel-Erp

Gekozen werd om buiten te gaan zitten vanwege de "rust" en het mooie weer. Iedereen was blij met de grote opkomst ondanks het mooie weer en de vrije zaterdag. Een teken dat het onderwerp leeft.

We hebben een voorstelronde gedaan om iedereen de gelegenheid te geven hun verhaal te doen. Dit vond ik belangrijk om meer te weten over de achtergronden van de deelnemers. Sommige onder de deelnemers waren ervaren op dit gebied, anderen hadden geen ervaring maar wel veel interesse.

In het algemeen weten we veel maar ook tegelijkertijd weinig van gezondheidsrisico's met de relatie IV. Iedereen had zijn eigen beleving met dit aspect en gaf hierop zijn mening.

Het antibiotica gebruik is een groot risico volgens velen onder de werkgroep. Met name het resistent worden van bacteriën door veelvuldig gebruik ervan baart zorgen. De vrijwillige "aanpak" hiervan is te vrijblijvend door de sector.

Verder hadden wij het over het IRAS onderzoek dat op dit moment de gezondheidsrisico's in kaart brengt m.b.t. de IV. De voorpublicatie dat de risico's "meevallen" gaf menig deelnemer een "slecht" gevoel. Men is wantrouwend of het onderzoek wel alle aspecten goed afweegt en onderzoekt.

Zo is bekend dat bijvoorbeeld in het LOG waar een meetpunt is gestationeerd maar 1 kippen-bedrijf is gevestigd op 500 m1 van dit punt. Dit vinden wij niet representatief voor een LOG. Ook is blijkbaar geen stank opgenomen als gezondheidsaspect, vooral bij warm weer heeft dit grote invloed. Niet bekend is of bijvoorbeeld jonge kuikens of volgroeide mestkippen aanwezig zijn op de momenten van metingen. Dit geeft natuurlijk andere emissies van stof, ammoniak en stank met bijbehorende endoxinen.

Het zou goed zijn het IRAS onderzoek nader te beoordelen of de uitkomst straks niet een economisch belang wordt toegekend. Is het objectief / representatief genoeg onderzocht?

Ons voorstel is dan ook om een soort schaduwgroep van expertise samen te stellen die dit onderzoek kritisch tegen het licht kan houden. Ook moet worden nagegaan wat onze reactie zal moeten zijn op het onderzoek. Deze moet goed zijn onderbouwd en "klaar liggen".

De vrees bestaat dat het IRAS onderzoek straks wordt mis-/gebruikt als vrijbrief om bepaalde zaken in het buitengebied te regelen.

Ons voorstel behelst dus het samenstellen van deskundigen op het gebied van gezondheid en IV om het IRAS onderzoek te schaduwen op gebreken.

Geur en intensieve veehouderij

Ton van Hoof, het Groene Schild

Wij kwamen op de gedachte dat het goed zou zijn wanneer lokale groepen in landelijk verband samenwerken en daarbij op 2 niveaus lobbyen, zowel op gemeentelijk niveau als op landelijk niveau.

1. Op gemeentelijk niveau kan gewerkt worden aan een (aanscherping van de) gemeentelijke verordening die mogelijk gemaakt wordt door de Wet geurhinder en veehouderij. De geurnormen kunnen daarmee veel strenger worden. Daarvoor zou het goed zijn om:

- Contact te hebben met andere lokale organisaties in dezelfde gemeente (ook milieu-organisaties)
- Veel contact te zoeken met lokale politieke partijen
- Vooral ook veel contact gericht op CDA en VVD
- Combinatie van de stankproblematiek met het thema gezondheid aanvoeren
- Het thema handhaving aanvoeren, wat vaak een stiefkindje is
- Ook op dit niveau contact houden met andere lokale groepen in andere gemeenten (binnen de landelijke organisatie) zodat in verschillende gemeenten met een soortgelijk verhaal de lokale politiek bewerkt kan worden
- Centraal thema kan zijn dat de normen in de Wet geurhinder voor de intensieve veehouderij veel soepeler zijn dan voor andere bedrijfstakken, maar dat gemeenten daar wat aan kunnen doen door in de verordening de geurnormen zoveel mogelijk af te stemmen op wat voor andere bedrijfstakken gebruikelijk is

Voordeel is dat op die manier ook van elkaar geleerd kan worden.

2. Op landelijk niveau kan de landelijke overkoepelende organisatie van samenwerkende lokale groepen dan lobbyen voor een aanscherping van de standaard-normering in de Wet geurhinder. Ook zou het goed zijn als de lobby gericht wordt op meer centralisatie van het beleid. De vrijheid van gemeentebesturen om de normen te wijzigen is eigenlijk ongewenst. Landelijk is er meer deskundigheid, in de gemeentepolitiek speelt meer vriendjespolitiek en de agrarische lobby heeft belang bij versnippering.

Algemeen

Marga Jacobs, vereniging Leefmilieu

De workshop begon met een uitgebreid kennismakingsrondje van de aanwezigen, waarbij alle deelnemers hun aandachtspunten naar voren brachten.

De aandachtspunten waren achtereenvolgens:

- handhaving, je kunt nog zo veel mooie (of minder mooie) regels hebben, ze blijken niet gehandhaafd te worden;
- politici hebben weinig kennis en zijn zeer moeilijk te bereiken voor kritische geluiden;
- je stuit op veel onverschilligheid en cynisme bij de bevolking en dat maakt het moeilijk om vol te houden;
- van de lokale bevolking identificeert zich een flink deel met de boeren, maar zonder veel kennis van zaken;
- landbouwbeleid bevoordeelt megastallen;
- de kritische mensen werken versnipperd en vooral als er geen groep is, is het lastig opereren.

Voor de groepsleden vormden inbreng leveren op het landelijke beleid, de handhaving en de samenwerking tussen mensen daarom belangrijke prioriteiten. Vanuit de vereniging leefmilieu is toegezegd via de website een lijst te maken van alle groepen die in Nederland actief zijn en een werkgroep op te richten waarin samengewerkt kan worden.

Initiatieven en vervolg

Na de gespreksgroepen, die maar met moeite tot stoppen gebracht konden worden, koppelden de gespreksleiders kort hun initiatieven tot samenwerking/actie terug. De verschillende acties werden op flapovers gezet, zodat de aanwezigen zelf konden aangeven waarvoor zij zich zouden kunnen/willen inzetten. De acties die opgeschreven zijn:

- Vormen landelijke organisatie
- 'wie is wie' van de actieve groepen op internet toegankelijk maken
- Werkgroep voor losse omwonenden
- Actie MEGA-dossier
- Werkgroep IV en gezondheid – reactie geven op gezondheidsonderzoeken
- Aandacht voor Handhaving
- Lid worden van alle politieke partijen om inbreng te leveren

Op alle acties is door diverse mensen ingeschreven en er werd nog lang nagepraat. Op de warme zaterdag 16 april 2011, is een start gemaakt met de samenwerking tussen burgers en burgergroepen in het buitengebied.